

ÖZET
AYDIN İLİ TARIM SEKTÖRÜNÜN GİRİŞİMCİLİK YÖNÜYLE
DEĞERLENDİRİLMESİ

Büşra HORASAN

Yüksek Lisans Tezi, Tarım Ekonomisi Anabilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Göksel ARMAĞAN

2014, 83 sayfa

Bireysel yetenek, bilgi, beceri, deneyim ve yaratıcılık geliştirme yeteneği olarak tanımlanabilen insan sermayesinin sonucu olarak ortaya çıkan girişimcilik yeteneği her alanda olduğu gibi kırsal alanda da büyük öneme sahiptir. Değişen tüketici tercihleri, tarımsal desteklerin azalması, tarımın ekonomik fonksiyonuna ilave olarak sosyo-kültürel ve ekolojik fonksiyonun önem kazanması yeni tarım politikalarının oluşmasına neden olmaktadır. Bu süreçte kırsal alanları sadece tarımsal üretim yapılan alanlar olarak görmek doğru olmayacaktır. Son yıllarda yürütülen tarım politikaları sanayi ve hizmet sektörüyle en azından yerelde bütünleşebilen, rekabet gücü yüksek tarım işletmelerinin oluşmasını destekleyici yöndedir. Bunun için tarım işletmelerinin üretici olmaktan öte girişimci de olma zorunluluğunu ortaya çıkarmıştır. Bu araştırmanın temel amacı, kırsal kalkınmanın gerekli şartlarından biri olan girişimciliğin Aydın ili özelinde değerlendirmesini yapmaktır. Araştırmada Aydın iline bağlı 12 ilçede faaliyet gösteren rastgele seçilmiş 94 üretici, 14 girdi ticareti yapan bayi, 6 ürün işleyen firma ve 7 proje hazırlama ve danışmanlık firması olmak üzere toplam 121 işletme ile yüz yüze anket çalışması yapılarak elde edilen veriler kullanılmıştır.

Elde edilen verilere basit tanımlayıcı istatistikler, faktör analizi ve yapısal eşitlik modellemesi uygulanmıştır. İşletmeler genelinde yapılan hesaplama sonucunda, işletme sahiplerinin %64'ünün tarım dışı geliri olmadığı, %65'inin kredi kullanmakta olduğu ve %82'sinin tarımla uğraşmaktan memnun olduğu dikkati çeken bulgulardandır. Araştırma bulgularında faktör analizi sonucunda altı bileşen elde edilmiştir. Bu bileşenlerde en fazla yığılmanın "kişisel özellikler ve kendine güven" ile "iş azmi ve başarı isteği" bileşenlerinde olduğu bulunmuştur. Planlı davranış teorisine göre yapılan Yapısal Eşitlik Modeli uygulamasında davranışa yönelik tutum ve tarımsal girişimciliğe yönelik amaçlar arasında anlamlı bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Tarımda girişimcilik, Faktör Analizi, Planlı Davranış Teorisi, Yapısal Eşitlik Modeli, Aydın.